

مقایسه الگوهای مختلف تدوین نقشه راه فن آوری

محسن شهریاری^{۱*}، آناهیتا احمدی^۲، حسن جوادی^۳، بهروز ارباب شیرانی^۴

۱- پژوهشکده علوم و تکنولوژی زیردریا، دانشگاه صنعتی اصفهان، m.shahriari@irisaco.com

۲- پژوهشکده علوم و تکنولوژی زیردریا، دانشگاه صنعتی اصفهان، a.ahmadi@irisaco.com

۳- پژوهشکده علوم و تکنولوژی زیردریا، دانشگاه صنعتی اصفهان، javadi@cc.iut.ac.ir

۴- دانشکده مهندسی صنایع، دانشگاه صنعتی اصفهان، ashirani@cc.iut.ac.ir

چکیده

نقشه راه، یکی از انعطاف‌پذیرترین روشهای متداول برنامه‌ریزی و آینده‌نگری است. یکی از انواع نقشه راه، نقشه راه فن آوری است که ابزاری ساختاریافته برای کشف و برقراری ارتباط بین بازارها، محصولات و فن آوری‌های در حال توسعه در طول زمان می‌باشد. از آنجا که نقشه راه فن آوری در سطوح مختلف و با اهداف گوناگون قابلیت تدوین دارد، دارای الگوهای متفاوتی از منظر هدف و قالب است. انتخاب الگوی نادرست، می‌تواند از کارآمدی این ابزار توانمند بکاهد. لذا شناخت دقیق اشکال و رویکردهای تدوین نقشه راه از اهمیت زیادی برخوردار است. هدف اصلی مقاله بررسی و مقایسه انواع مختلف نقشه راه فن آوری است. در این راستا نقشه راه فن آوری، با توجه به هریک از مناظر هدف و قالب به هشت دسته تقسیم شده است و معیارهای مختلفی برای انتخاب هریک از الگوها مورد بحث قرار گرفته است.

واژه‌های کلیدی: نقشه راه، فن آوری، نقشه راه فن آوری، برنامه‌ریزی

۱- مقدمه

محیط پرتلاطم کنونی کسب و کار، سازمانها را به سمت استفاده از ابزارهای نوین برنامه‌ریزی سوق داده است. تدوین نقشه راه روشی انعطاف‌پذیر است که به طور گسترده برای انجام فرآیند برنامه‌ریزی بهبودیافته به کار می‌رود. نقشه راه در حوزه‌های مختلفی کاربرد دارد. یکی از اصلیتین حوزه‌های تدوین نقشه راه، حوزه فن آوری می‌باشد. نقشه راه فن آوری، ابزاری ساختاریافته برای کشف و برقراری ارتباط بین بازارها، محصولات و فن آوری‌های در حال توسعه در طول زمان می‌باشد. استفاده از این ابزار به سازمان‌ها کمک می‌کند تا در محیط پویا و به شدت متغیر امروز با تمرکز بر پیش محیط و ردیابی روند تغییرات فن آوری‌های موجود، موقعیت خود را در بازار حفظ و ارتقاء بخشند.

۱ و *- نویسنده مسئول: پژوهشگر پژوهشکده علوم و تکنولوژی زیردریا، دانشگاه صنعتی اصفهان

۲- پژوهشگر پژوهشکده علوم و تکنولوژی زیردریا، دانشگاه صنعتی اصفهان

۳- عضو هیأت علمی پژوهشکده علوم و تکنولوژی زیردریا، دانشگاه صنعتی اصفهان

۴- عضو هیأت علمی دانشکده مهندسی صنایع، دانشگاه صنعتی اصفهان